

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

IAO0430F

Verslag IAO COVID-19

Donderdag 30 april 2020, 10.00u

Departementaal Vertrouwelijk

NCTV

Agenda

1. Opening
2. Algemeen beeld
3. Thema Maximaal controleren (VWS)
4. Thema Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV)
5. Thema Zorg voor kwetsbare personen (VWS)
6. Thema Financieel-economisch (EZK)
7. Thema Caribisch gebied (BZK)
8. Internationaal
9. Parlementair
10. Communicatie
11. Actiepunten
12. Onderwerpen voor ICCb/MCCb
13. Rondvraag en sluiting

Opening

- Introductie [redacted], ministerie van EZK gaat samen met [redacted] 10.2e
[redacted] aan de slag met de SGO opdracht, gisteren vastgesteld in MCCb.
- Medio volgende week 1^e resultaten van de contouren.
- Morgen [redacted] aanwezig vanuit PD in IAO. 10.2e

2. Algemeen beeld

Zie SenD.

Gemixt beeld. Positieve noties vs negatieve noties.

Positieve noties zoals mogelijkheden voor medicijn. Negatief oa berichten uit buitenland en sociaal-economische impact.

Spanningsveld t.a.v perspectief, maatschappelijk-economische impact.

Enerzijds versoepeling maar tegelijkertijd is het beeld niet positief.

Kan resultaat zijn van gedeeld eigenaarschap.

Actuele aandachtspunten

- Vertrouwen in kabinetsbeleid is nog steeds groot, maar kritiek op beperking tot gezondheidsexpertise.
- Gevolgen voor de bredere samenleving en de langere termijn worden steeds zichtbaarder, dit vanuit gezondheids- als ook economisch en maatschappelijk oogpunt (ook niet-coronagerelateerde 'stuwmeren' in de zorg, kwetsbaarheid door verlies aan banen, toenemende ongelijkheid, etc.).
- Steeds grotere behoefte aan toekomstperspectief op basis van integrale benadering.
- Groeiende onzekerheid mogelijk door een 'verrommeld' en een niet-eenduidig beeld.

Omgevingsanalyse (1)

- De journaals (NOS Journaal, RTL Nieuws), actualiteitenprogramma's (Jinek, Op1) en enkele ochtendkranten focussen op het 'wisselend beeld' dat MP na afloop van de MCCb zegt te zien ten aanzien van de naleving van de coronamaatregelen (die 'verrommelt') en zijn 'waarschuwing' dat het moeilijker wordt om de coronamaatregelen te versoepelen wanneer het drukker wordt op straat.
- De 'verrommeling' wordt door sommigen (o.a. Telegraaf-columnist De Winther bij Jinek) verweten aan het gebrek aan perspectief.
- Nieuwsuur meldt dat uit onderzoek van drie Nederlandse ziekenhuizen blijkt dat het coronavirus bij de helft van de patiënten op de IC ook trombose-verschijnselen (stollingen in longen of hersenen) worden geconstateerd. Mensen met dergelijke complicaties hebben een grotere kans om te overlijden.

Omgevingsanalyse (2)

- De Volkskrant gaat in op cijfers van stichting Nice en schrijft dat er in NL inmiddels twee op de drie (ca. 7000) covid-19-patiënten die op een reguliere verpleegafdeling hebben gelegen, zijn ontslagen uit het ziekenhuis. Zij herstellen vaker en sneller dan patiënten die op de IC belanden.
- Verenso-voorzitter Nieuwenhuizen zegt in Op1 in de verpleeghuizen 'nog niet echt' een afzwakking van het aantal besmettingen te zien.
- Onderzoek Erasmus Universiteit (voorpagina AD): ruime meerderheid Nederland bereid om corona-app te installeren mits die voldoet aan alle privacy- en veiligheidseisen. Hiermee denken onderzoekers dat een dekkinggraad van 60% haalbaar is. Bereidheid onder jongeren is wel veel groter dan onder ouderen.

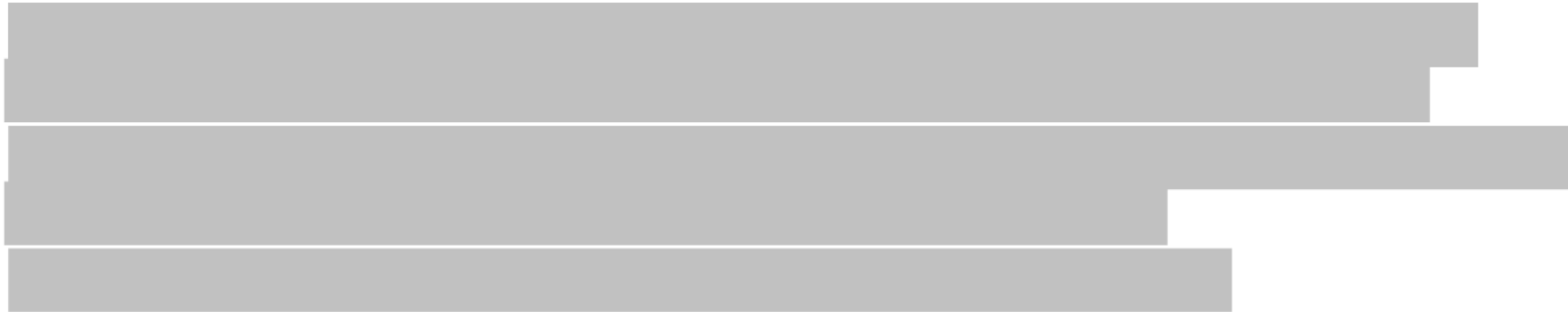

Omgevingsanalyse (3)

- Uit RIVM-onderzoek (in de periode 13-19 april) komt naar voren dat ruim 90% zegt zich aan de richtlijnen te houden, 84% zegt vertrouwen te hebben in de overheidsmaatregelen. ANP wijst erop dat de RIVM-peiling positiever is dan die van Motivaction en wijt dat aan de verschillende peildata.
- In een interview met AD zegt Van Dissel (RIVM) dat het 'OMT niet geschikt is om de 1,5 metersamenleving vorm te geven'. Ook zou uit nieuw onderzoek nogmaals blijken dat mondkapjes weinig toevoegen.
- Opnieuw is er geen eenduidige lijn in de berichtgeving over de coronacrisis in de ochtendbladen. Er is aandacht voor het onderwijs (o.a. Trouw), KLM (Telegraaf) en geldnood bij gemeenten (NRC).
- Verschillende media besteden aandacht aan een mogelijk eerste Brits vaccin, wat mogelijk in het najaar beschikbaar zou zijn. De eerste geluiden zijn voorzichtig positief.

Reacties op beeld

11.1
10.2g

Terugkoppeling OCW: debat over cultuur en onderwijs: cultuur ging vooral over geld en verdeling daarvan. Toon was niet altijd positief. Onderwijs was constructiever, aandachtspunten; aansluiting kinderopvang, testen leraren, afsluiten speciaal onderwijs en financiële situatie studenten. Veel begrip in kamer voor keuzes die zijn gemaakt. Geen nieuwe toezeggingen gedaan.

Dashboard

Inhoudelijk bij stilgestaan in ICCb.

Naleving stond lange tijd op groen, nu op oranje (past bij verrommeling)

Cijfers RIVM toegevoegd.

Terugkoppeling ICCb/MCCb

- 1.5 m samenleving presentatie, morgen in IAO; naar aanleiding daarvan ook gesproken over protocollen.
  - Pakket maatregelen t.b.v. versoepeling, voorbereiding voor Catshuis-overleg, pakket wordt verder verkend t.b.v. verdere besluitvorming.
  - Proces tot stand komen protocollen, nog niet doorgeleid. In ICCb afgesproken om nog eens goed inhoudelijk naar de protocollen te kijken. In volgend ICCb (6 mei) terug op de agenda (voorstel).
  - Moet elk protocol inhoudelijk bekeken worden of kan ook een ander mechanisme ingericht worden?
  - Mbt protocollen afgesproken dit eerst in ICCb (6 mei) verder te bespreken. Vervolgens door naar MCCb. Uitgangspunt zoveel mogelijk bij sectoren te laten.
  - In volgend ICCb > rode vlakken dashboard (mn financieel)
-
- T.a.v opdracht SGO 1,5 m samenleving, in ICCb afgesproken daar vandaag in IAO verder over te spreken.
  - Memo arbeidsmigranten SZW, wordt binnen reguliere besluitvorming verder vormgegeven, morgen in MR.

MCCb

Afgesproken:

- Akkoord opdracht SGO.
- BZ gaat na over handel voldoende geborgd is in voorstel
- Stas IenW heeft een presentatie gegeven, komt morgen in MR nog eens terug.

3. Maximaal controleren (VWS)

- Samenhang vraagarticulatie OMT, protocollen en besluitvorming (zie sheets)
- NCTV: Mogelijk behoefte om te versnellen (ervaren zij-sturing) maar voorlopig deze planning uitgangspunt.

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Besluitvormingscyclus

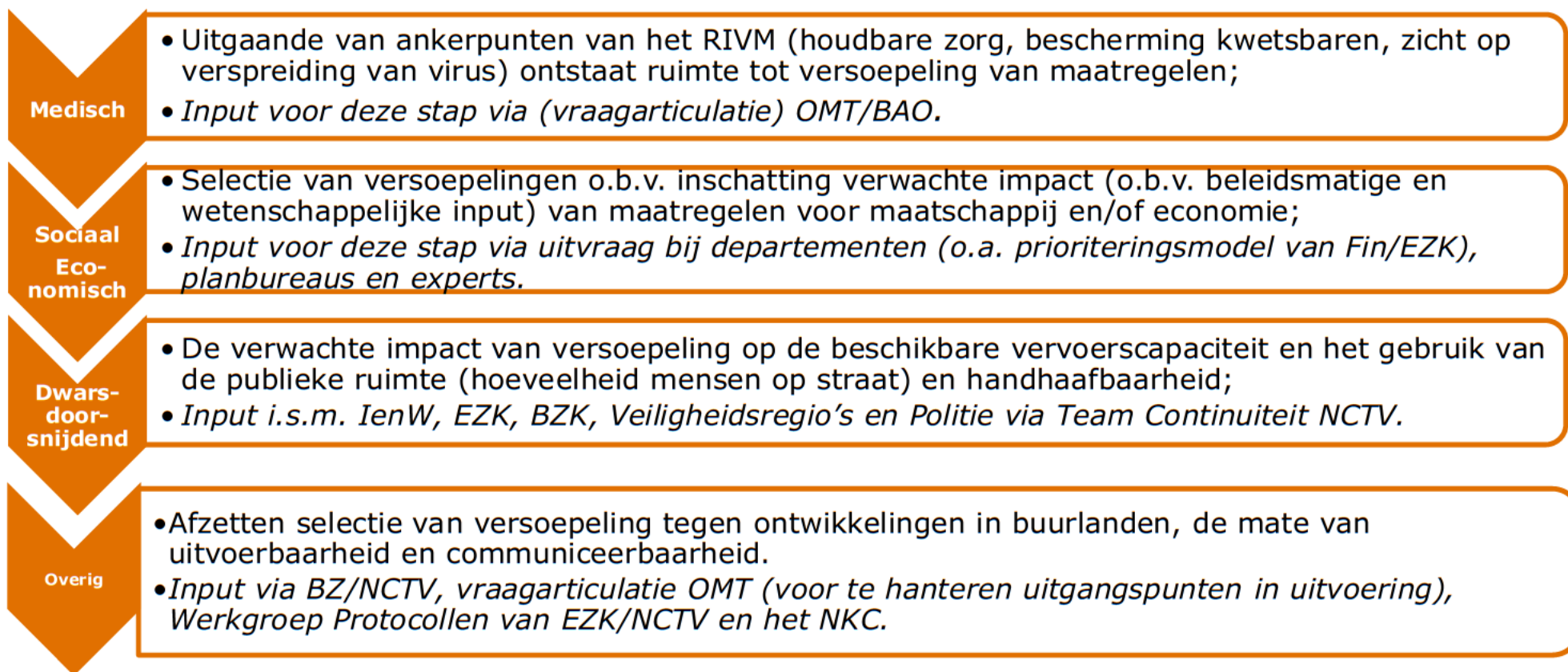
Samenhang tussen vraagarticulatie OMT, proces rondom de protocollen (1,5m-maatschappij) en voorbereidingen besluitvorming 13 mei

23 april t/m 14 mei 2020

NCTV

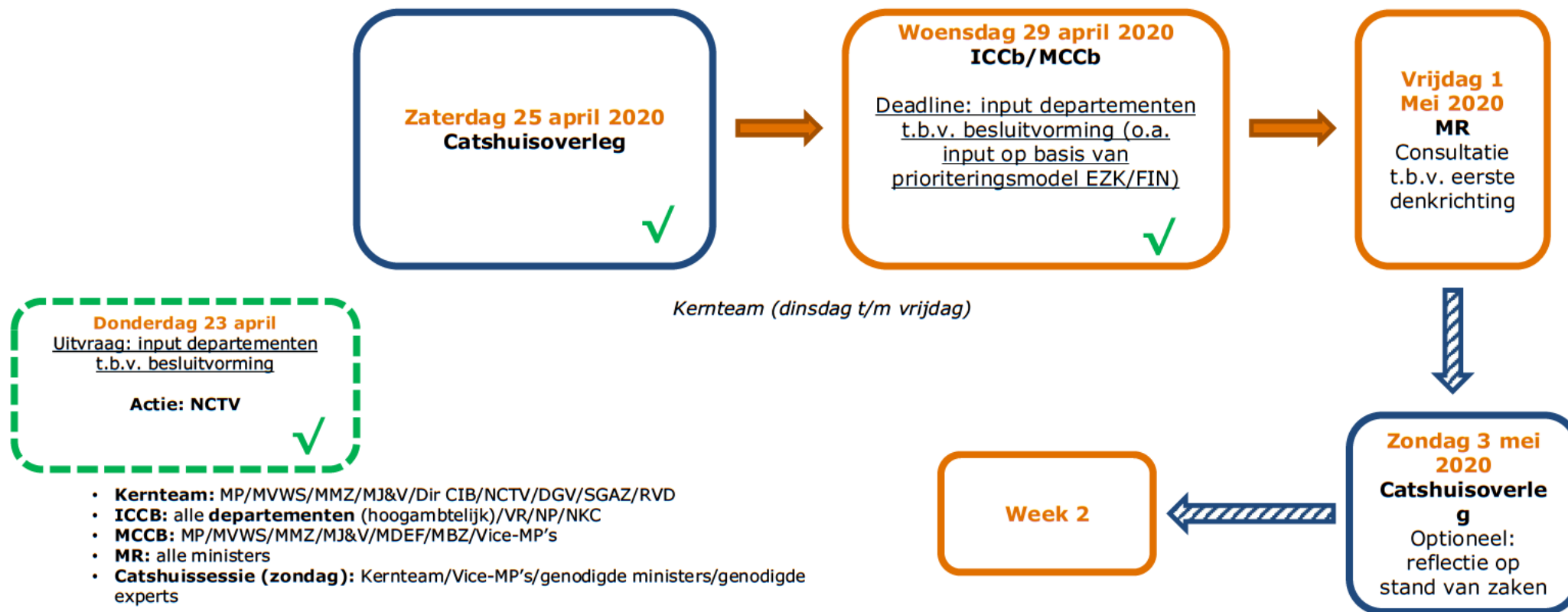

Afwegingskader

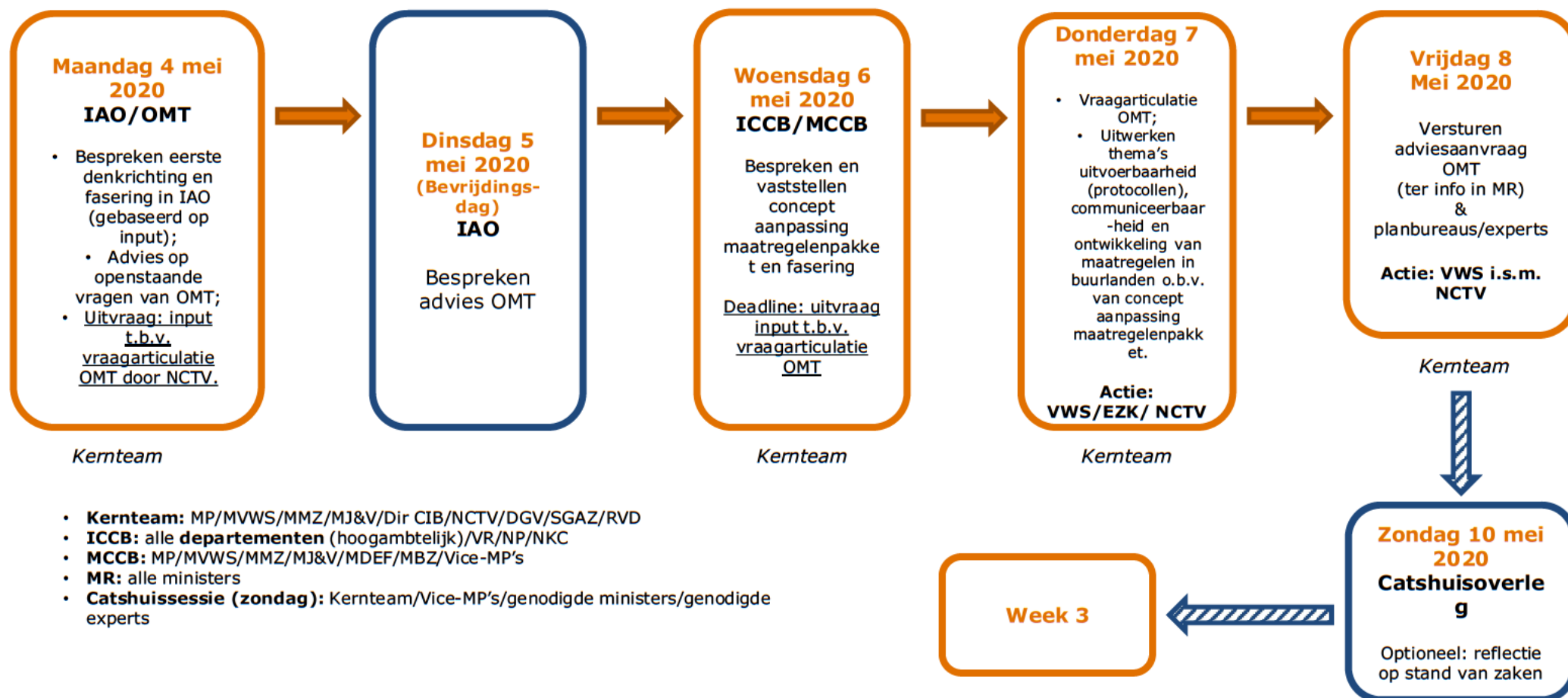

Week 1: Uitvoering vorig besluit (23 april t/m 3 mei)

Week 2: Voorbereiden besluitvorming (4 t/m 10 mei)

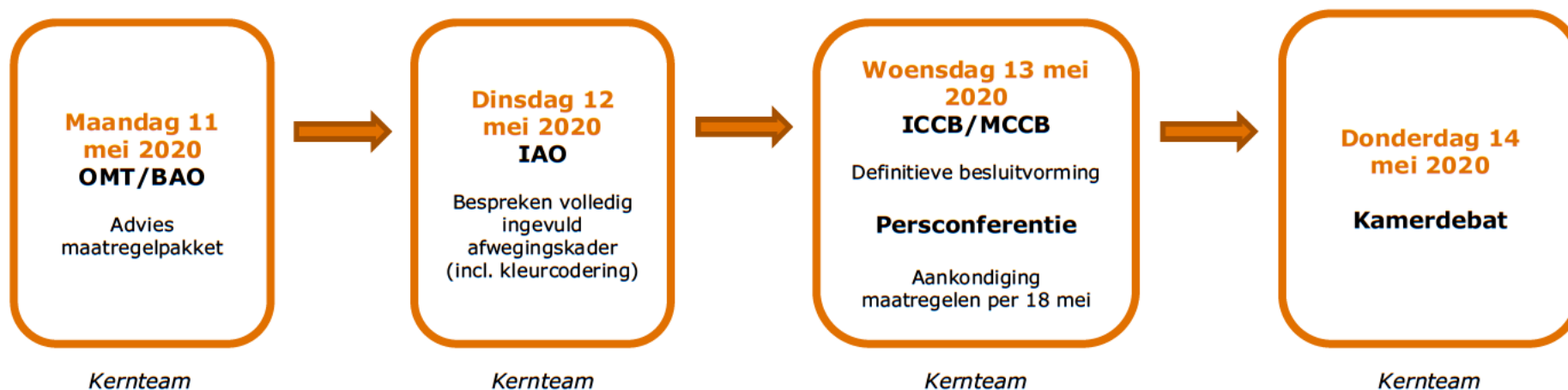

- **Kernteam:** MP/MVWS/MMZ/MJ&V/Dir CIB/NCTV/DGV/SGAZ/RVD
- **ICCB:** alle departementen (hoogambtelijk)/VR/NP/NKC
- **MCCB:** MP/MVWS/MMZ/MJ&V/MDEF/MBZ/Vice-MP's
- **MR:** alle ministers
- **Catshuissessie (zondag):** Kernteam/Vice-MP's/genodigde ministers/genodigde experts

Week 3: Besluitvorming (11 mei t/m 14 mei)

- **Kernteam:** MP/MVWS/MMZ/MJ&V/Dir CIB/NCTV/DGV/SGAZ/RVD
- **ICCB:** alle **departementen** (hoogambtelijk)/VR/NP/NKC
- **MCCB:** MP/MVWS/MMZ/MJ&V/MDEF/MBZ/Vice-MP's
- **MR:** alle ministers
- **Catshuissessie (zondag):** Kernteam/Vice-MP's/genodigde ministers/genodigde experts

Cyclus besluitvorming

- Cyclus bestaat uit het proces van het afwegingskader. Uitvraag aan OMT voor een advies over welke medische ruimte er bestaat. Op basis hiervan bezien welke maatregelen te versoepelen, mede op basis van sociaal-economische impact. Hierbij identificeren naar dwarsdoorsnijdende thema's, zoals OV, publiekelijke ruimte etc. Dan uiteindelijk weer voorgelegd aan OMT.
- Departementen leveren maatregelen aan in maatregelenmatrix met evt mitigerende stappen.
- Via Catshuisoverleg, I/MCCb en MR naar verdere besluitvorming in de week van 6 mei en vervolgens 13 mei (momenteel vooral mondkapjes en mobiliteit, en welke impact verder op doorsnijdende thema's zoals OV).
- Verzoek om de opbrengst van 23 april zsm te delen voor een eerste reflectie. Mogelijk dat input hiervan ook in de MR besproken zal worden vanuit departementen, bv. mobiliteit aangezien dit in MCCb als knelpunt besproken is. Dit niet in het kader van besluitvorming, maar ter informatie.
- Maandag OMT: werkt advies uit op basis van vraagarticulatie, en wordt gewerkt aan een vervolgarticulatie. Vervolgens vastgestelde rooster van IAO's en I/MCCb.

Cyclus besluitvorming (2)

- Nieuw is diepgaander toetsen van maatregelenpakket bij experts van de diverse departementen, apart van het OMT (net voor het weekend). Op maandag volgt vervolgens OMT met nieuw adviesvorming.
- Verzoek: op dinsdag wordt maatregelenmatrix met gecodeerde kleuren aangeleverd. Verzoek aan departementen om hier dezelfde dag nog input of correcties op te leveren.

Opmerkingen/reacties n.a.v. toelichting NCTV

SZW: vraag tav uitlegbaarheid naar buiten. Wordt daar ook aan gewerkt?

NCTV: past bij motie Asscher/motie Segers.

AZ: dinsdag een IAO, is dat nodig? Gezien timing OMT advies.

IAO is om 13.30 uur.

VWS: idee is om dinsdag om 13.30 uur bij elkaar te komen, het zal een technischer OMT advies zijn, eventueel toelichting door RIVM en daarna voorbereiding ICCb/MCCb

AZ: volgende week ook een debat op de agenda.

4. Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV) 1/2

Toelichting IenW (presentatie gisteren in MCCb door Stas IenW)
Zie sheets.

Toelichting bij sheets IenW

- Reeds besproken in MCCb. Zal ook verder meegenomen worden in MR van vrijdag 1 mei.
- Inventarisatie mobiliteit (woon-werk / vrije tijd). Vraag OV is 90% gedaald, maar capaciteit is vanwege 1.5m. Ook nog maar 25% van aanbod beschikbaar. Met cruciale beroepen is dat aanbod reeds 15% dat gevuld zou zijn. Knelpunt is hierbij de handhaving.
- Wegenverkeer; 30-40% gedaald. Vanaf afgelopen week wel drukker, en levert mogelijke knelpunten op, mn voor goederentransport.
- OV: afwijken van maatregel 1,5m. Bv. 1m., maar wel mondkapjes. Dat zou capaciteit opleveren. Andere maatregel is doelgroepenvervoer (dat is al bereiken van maximale capaciteit. Vraag wel hoe te gaan handhaven; zoals obv werkgeversverklaring.

Toelichting bij sheets IenW (1)

Mobiliteit

- Handhaafbaarheid: op welke criteria en hoe uit te voeren. Dit zou in meerdere protocollen meegenomen dienen te worden, om vanuit andere sectoren handhaafbaarheid en verspreiding van verkeer te bewerkstelligen.
- Vervolgstappen OV;
  - Alleen cruciale beroepen
  - Toetsververkeer (cruciale beroepen / onderwijs)
  - Woon-werk / vrije tijd (onmogelijkheid).
- Ondersteunende basisregels; o.a. in diverse protocollen met impact op OV.

Aanvullingen:

- Vraag welk kader meegegeven wordt aan sectoren. En wie die sectoren zijn, dit dient wel helder te zijn.
- Bezetting 15% is slechts een schatting op basis van geregistreeerde gegevens. Hierbij zijn aantallen van zwartrijders niet meegenomen, dus werkelijke aantal is hoger.

- [Redacted text block]

11.1
10.2g

Toelichting bij sheets IenW (2)

- Realistisch uitgangspunt is verdubbeling of verdrievoudiging van files. Dit levert knelpunten op.
- Vrachtverkeer is slechts met 5% afgenomen; positief signaal over economische doorgang.
- Vraag met bindend mobiliteitsplan; verschil A- en B-sectoren. A is vrijwillig, B is vanuit verplichte maatregelen. Mobiliteitsprotocol zo goed mogelijk maatwerk en praktisch. Wel voorkeur vanuit IenW om hier mogelijk bindende elementen in te kunnen verwerken; rol van overheid hierin te pakken. Wel zaak om hierin volgordelijkheid in de gaten te houden. Vraag is wie voorrang heeft; bv met onderwijs in OV erbij, dan is dat in combinatie met cruciale beroepen al niet meer mogelijk. Dient in samenspraak met de betrokken departementen te gebeuren.
- Protocollen IenW: OV, grootstedelijk vervoer, wegvervoer. Hier wel link met andere protocollen, zoals protocollen winkels etc.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

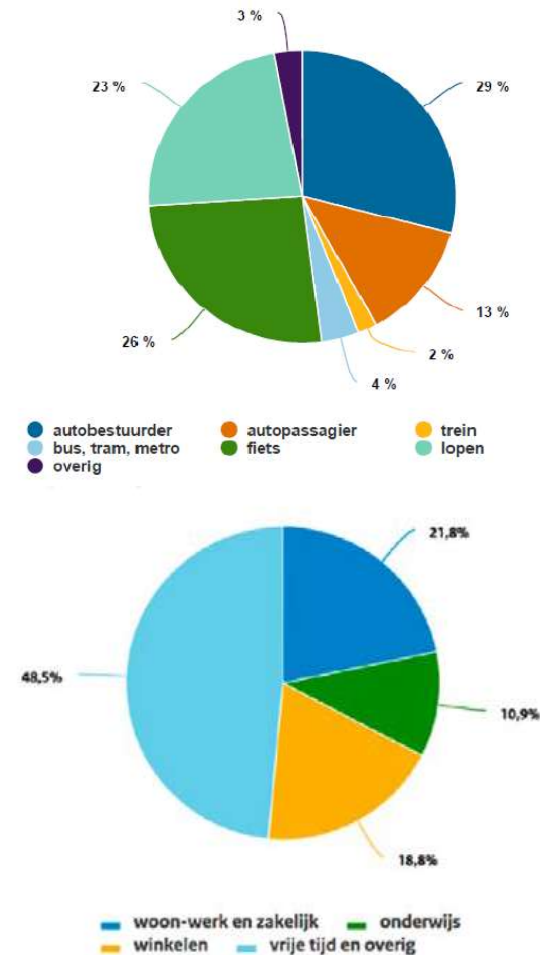
Presentatie MR/MCCB

29 april 2020

Mobiliteit: situatie pre-corona

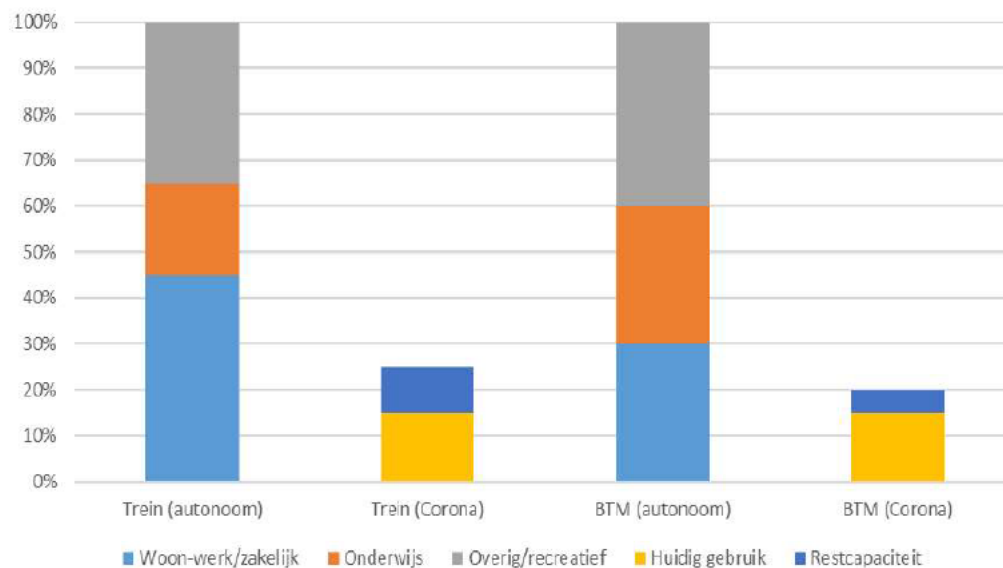
- > Dagelijks worden circa 50mln verplaatsingen gemaakt
- > De meeste lopend/per fiets (49%), groot deel per auto (42%)
- > OV verantwoordelijk voor circa 6% v/d verplaatsingen
- > Groot deel v/d verplaatsingen t.b.v. vrije tijd (48,5%)

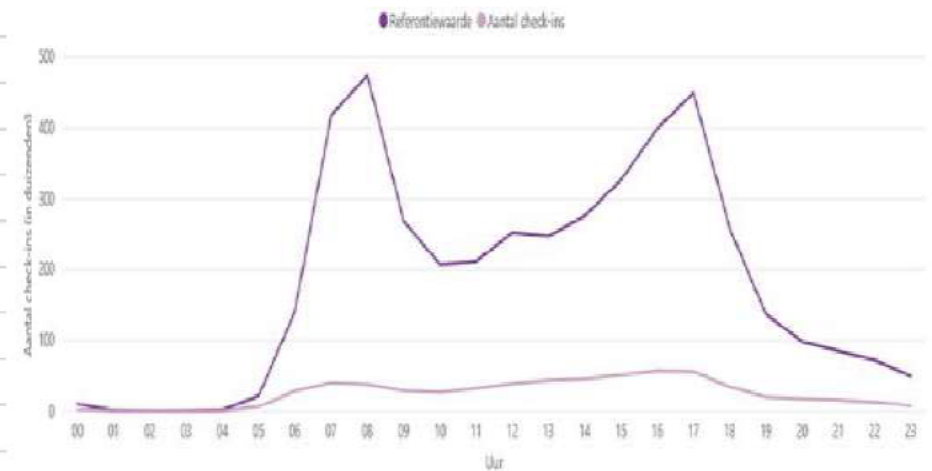

Mobiliteit: capaciteit/gebruik OV voor/na corona

Gebruik OV gemiddelde werkdag naar motief en capaciteit in coronasituatie

Aantal instappers (check-ins) per uur op 21-4-2020

Mobiliteit: zonder scherpe keuzen een infarct

- › 1,5m maatregelen beperken capaciteit OV langdurig tot 25% van normale niveau
- › Effecten op het overige verkeer:
  - Aantal voertuigverliesuren hoofwegennet: + 235%, hoeveelheid tijd in file: + 488%
  - Gebruik fiets(-paden) neemt sterk toe
  - Onvoldoende parkeergelegenheid voor auto en fiets
- › Zonder scherpe keuzen: grote problemen in m.n. stedelijke gebieden, minder wegcapaciteit voor goederenvervoer (cruciale goederen/stadslogistiek)

Dilemma's bij hanteren risicoplafond - capaciteit

- › Bij keuzen: volksgezondheid voorop. **Drie draaiknoppen:**
  - De capaciteit van het mobiliteitssysteem;
  - Onderscheid maken tussen doelgroepen voor recht op vervoer;
  - De manier en intensiteit van handhaving

Handhaving = keuze

- **Uitgangspunt:** handhaafbaarheid, *design for compliance*
- **Keuze:** scherpe keuzes en strikte handhaving vs. vrijwillige toegangsregels
- **Instrumenten:** gebruik van werkgevers/studentenverklaringen, inhuur handhavers, boetes

Kernafwegingen

- › Vergroten van de capaciteit betekent meer risico accepteren.
Verschillende afwegingen:
- › **Toegangsafspraken:** meer doelgroepen (zoals recreatie) toelaten betekent minder capaciteit voor vitale/cruciale beroepen
- › **Beschermingsmaatregelen:** door PBM meer capaciteit mogelijk, maar grotere drukte vormt besmettingsrisico
- › **Handhaving:** vrijhouden capaciteit voor aangewezen doelgroepen (vitale beroepen) vraagt (strikte) handhaving

Vervolgstappen voor het OV

	Vitale beroepen	Onderwijs (VO/HO) tijdens daluren	Aangewezen sectoren tijdens daluren	Recreatief gebruik*
Stap 1	Ja	Nee	Nee	Nee
Stap 2	Ja	Ja	Nee	Nee
Stap 3	Ja	Ja	Ja	Nee

* Voor recreatief gebruik geldt zeer sterke beperking/ontmoediging. Echter, wel rekening houden met buffer want: niet geheel te voorkomen

Vervolgstappen

- › Stap 3 past niet binnen OV-capaciteit
  - In de huidige fase (fase 1) wordt uitgegaan van strikte toepassing van de 1,5m norm, zonder gebruik van mondkapjes
  - De mogelijkheden nemen toe wanneer de 1,5m norm wordt losgelaten (fase 2) en/of PBM's kunnen worden ingezet. Hiervoor wordt besluitvorming over PBM's afgewacht

Ondersteunend: basisregels, afspraken en monitoring

Basisregels (mobiliteitsbreed)

- Beperk mobiliteit zoveel mogelijk
- Werk vanuit thuis; kantoorwerk = thuiswerk
- Blijf lokaal
- Moet je toch de deur uit: wandel of pak de fiets
- Vermijd het OV of gebruik van de auto indien mogelijk
- Mijd ten alle tijden de spits als je daar niet hoort
- › Alle sectoren stellen een bindend mobiliteitsplan op, gericht op het functioneren met minimaal gebruik van mobiliteit
- › Monitoring voor bijsturing

Actiepunten

- › **OCW**: afspraken met scholen over lestijden
- › **EZK**: afspraken met werkgevers/sectoren (over plannen / openingstijden)
- › **JenV**: handhaving en PBM voor fase 2
- › **IenW/BZK** (regio-afspraken binnenstedelijke bereikbaarheid, uitwerking slimme oplossingen) :

Reacties/vragen nav toelichting IenW

		11.1
		10.2g

			11.1
			10.2g

Reactie IenW

- › Er wordt momenteel niet gehandhaafd in het OV, beeld van zwartrijden is er niet.
- › Zwartrijders nemen wel ruimte in de capaciteit.
- › Openingstijden zijn afspraken over te maken (kantoren, musea)
- › Vragen t.a.v vervoerscijfers; capaciteit neemt hard af terwijl het maar 6% is. OV wordt vooral in randstad gebruikt en in de fiets. Er is meer ruimte nodig voor fietsers. Die 6% is wel significant
- › Verdubbeling of verdrievoudiging van filevorming verwacht.
- › T.a.v binnenvaart verkeer; economische sectoren draaien door, vrachtverkeer op water zou zo veel mogelijk door moeten gaan. Aandacht voor in protocollen waar IenW aan werkt; afspraken met gemeenten.

11.1

>		
		11.1
		10.2g

6. Financieel-economisch (EZK)

- Risicostrategie en budgettaire besluitvorming COVID-19 (FIN) wordt gezien de tijd verplaatst naar IAO morgen.

- Datadeling (EZK)

Wetsvoorstel is in de maak, ziet nu op data deling met VR en NP, advies aanvraag AP.

Echter n.a.v. terugkoppeling uit Catshuis is momenteel onduidelijkheid t.a.v. doel wetsvoorstel.

Deling met VR en NP vs delen t.a.v. behoefte RIVM om te zien of mensen thuis blijven is wezenlijk anders.

NCTV: Vraagarticulatie staat uit; moet inderdaad scherper.

7. Caribisch gebied (BZK)

- Geen bespreekpunten

8. Internationaal

- Geen bespreekpunten

9. Parlementair

- Nota herziene werkwijze is reeds gedeeld met IAO-leden
- Geen vragen; vanaf morgen is dit de werkwijze, afschrift aan ICCb-leden.
- FIN: Volgende week ook debat over KLM, op woensdag.

10. Communicatie: acties communicatie-aanpak 30/4

- Campagne mentale gezondheid van start sinds 28/4
- Jongerencampagne: influencers als Ali B en Famke Louise
- Communicatie protocollen
- Aanscherpen brondocument met wijzigingen noodverordening
- Ontwikkeling NKC
- Voorbereiding 4/5 mei

11. Actiepunten

- Zie besluitenlijst.

12. Onderwerpen voor ICCb/MCCb

Onderwerpen worden t.z.t. opgehaald.

13. Rondvraag en sluiting

IenW: berichten uit sectoren over tekorten aan desinfectiemiddelen, graag morgen bespreken in IAO. Oproep om te inventariseren of dit in andere sectoren ook aan de orde is?

AZ: precieze insteek behandeling proces maatregelenmatrix, ter consultatie in MR, geen stuk.

Def; aandacht mondkapjes in niet-zorg

NP: problemen met jongeren 18-23 jaar, verzoek om daarover na te denken bij eventuele versoepeling maatregelen.

Acties en afspraken IAO 28 april 10.00 u (1)

Thema Maximaal controleren

- **Actie:** AZ doet navraag over de precieze insteek van behandeling van proces maatregelenmatrix in de MR (ter informatie of ter besluitvorming).
[*Antwoord van AZ nog tijdens IAO: er worden geen stukken mbt MR aangeleverd, wordt ter informatie besproken*].

Thema Continuïteit vitale processen en samenleving

- **ACTIE:** IenW deelt de Mobiliteit-stukken t.b.v. de MR met IAO-leden.

Thema Financieel-economisch

- **ACTIE:** EZK geeft aan dat het onderwerp Risicostrategie morgen in het IAO volgt.

Acties en afspraken IAO 28 april 10.00 u (2)

Parlementair:

- **ACTIE** (NCC): Nota parlementair proces wordt ook doorgestuurd aan ICCb-leden ivm nieuwe werkwijze.

Rondvraag

- **ACTIE** (Allen): IenW verzoekt om mogelijke schaarste aan desinfectie-middelen op de agenda van IAO van 1 mei te plaatsen. En tevens verzoek aan IAO-leden om na te gaan zij hier ook signalen over ontvangen.